

William S.

Робітники всіх країв єдналися!

РОБОЧИЙ НАРОД

ROBOTCHYJ NAROD - THE WORKING PEOPLE

ПОРЯДКОВЕ ЧИСЛО 107. ОРГАН ФЕДЕРАЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІАЛ-ДЕМОКРАТІЇ В КАНАДІ. REGULAR NUMBER 107.

РІК IV. Ч. 40. СЕРЕДА. 9. ЖОВТНЯ. 1912. WINNIPEG, MAN. WEDNESDAY, OCTOBER 9, 1912. No. 40. VOL. IV.

До українського народу в Канаді!

Брати та Сестри Дорогі!

Старий край, наша дорога вітчизна, вдає ся до нас з просьбою о поміч.

Наші старокраєві брати та сестри бажають освіти й волі. Усі ми знаємо, як дуже прикрі відносини падають у наших старім краю. Усі ми знаємо, як там поневірять нашим братом, як недопускають його до належних йому прав, як на кождім кроці старають ся спинити його поступ. Знаємо також дуже добре, що найголовнішою перешкодою в визвольнім русі українського народу є темнота мас, брак освіти. Знаємо се дуже добре, бо й тут, у свободній Канаді, наш народ є в великій мірі поштурковиском других освічених народів.

Та годі вічно в темноті жити і ярмо спокійно двигати. Приходить недовлі кінець. Галицькі Українці від кількох літ звернули цільну увагу на шкільництво. В виду непримирного становища краєвих польсько-шляхотських властей супроти нашого шкільництва та їх політизаційної системи, були Українці приневолені закласти скрізь по Галичині свої приватні школи. Але удержувати цих шкіл коштує великі гроші, в які наш народ не так дуже багатий. Помимо однак нашої бідноти, зорганізовано наше приватне шкільництво в один „Квазвий

Шкільний Союз", а біля него заложено ся товариство „Рідна Школа", яке має за задачу дбати про фонди, потрібні на удержані і розвіи сих приватних шкіл.

Нині „Рідна Школа" удержує 10 гімназій, 2 учительські семінарії і кілька нормальних шкіл. На удержані сих всіх шкіл потребує товариство рік-річно поперх 300.000 корон.

Се величезна сума і тому „Рідна Школа" відноситься до нас, заморських Українців, щоб ми взяли частину сих фондів на себе.

В тій цілі виїхав до Злучених Держав і Канади делегат „Рідної Школи", д. С. Демидчук, який має обхати місцевості, заселені Українцями, і зібрати жертви на цілі „Рідної Школи". Около 24 с. м. д. Демидчук приїде до Торонто і звідси розпочне свою об'їздку наперед по східній Канаді а опісля по Західній.

Дорогі Родимці! Подбаймо, аби поїздка д. Демидчука випала як найуспішніша. Причинити ся до дватення нашого шкільництва в Галичині — се ціль, від якої не повинна відмовити ся ані одна одиниця, котра дійсно бажає добра своєму народові. Се ціль, проти котрої не може мати нічого ні жадна партія ні секта.

Щоби влекшити д. Демидчука об'їздку по Канаді, заявив ся, згідно з його бажанням, в Винніпегу комітет із релігійних та політичних українських відтінків в Канаді і сей комітет вині відноситься до усіх канадійських Українців з просьбою, щоби:

1. організували в своїх місцевостях комітети для устроєння мітингів, на котрих міг би говорити д. С. Демидчук,
  2. заняли ся збіркою фондів на „Рідну Школу", в місцевостях, в яких не можливо буде д. Демидчукови звити ся,
  3. доносили комітетови в Винніпегу про свою діяльність, засягали від него всяких потрібних інформацій і переслали зібрані жертви на руки касієра комітету д. Т. Стефаніка, 856 Main St. Winnipeg. За всіма інформаціями просимо здавати ся на адрес секретаря О. Зербко Box 3743 Winnipeg.
- Всі жертви будуть оголошені в часописях а гроші переслані до Галичини безпроволочно.
- В Винніпегу, дня 8. жовтня 1912.
- Г. Д. Ферлей, предс.
О. Гладун, заст. предс.
О. Жербко, секр.
Н. Гладкий, заст. секр.
Т. Стефанік, касієр,
М. Глова, заст. кас.
- Комітетові: Ів. Навізівський, Е. Ковловський, Ю. Чорній, Ю. Ситник, Мар. Стечишин, В. Кудрик, Я. Я. Арсеняч, Й. А. Дама.
- Р. С. На скільки нам звісно д. Демидчук виїде з Торонто до Оттава, відтак до Монреал, Судбури, Солт-Ст. Мері і Форт Вільям. Однакж котрі інші колонії в Онтарію бажали-б щоб д. Дем. завістив до них, зволіть чимскорше порозуміти ся в сій справі з секретарем комітету в Винніпегу.

розпочала Черногора, до котрої прилучить ся еще Булгарія, Греція і Сербія. Як вірити газетярським вістям, то перший вогонь між Черногорою а Туреччиною тривав 36 годин. Кілько по котрій стороні впадо жертв, о сім не говорить ся нічого. О скільки треба сподіватись то ся війна може покінчити ся розбором Туреччини поміж європейські держави.

Один неправильний крок європейської дипломатії вистарчить на те, щоби викинути загално-європейську війну.

Та більше о сім скажемо саідуочим разом.

Процес Егора і Джіованіто знова відложено до 14 жовтня, бо неможна вибрати присяжних суддів. З 350 кандидатів вибрано тільки 4 а решту має ся вибрати аж 14-го.

Міський урядник в Сейлем, іменем Ліген дістав телеграму, де говорить ся, що Гейвуда, головного організатора I. W. W. і члена соці. партії має ся в коротці позбавити життя, а навіть ньюйоркська агенція детективів мала підняти ся виконати сей атентат. Коли про се довідав ся шериф Джонсон, він сказав, що доложити всіх старань, аби ухоронити Гейвуда від небезпеки.

В Лоренс знова страйк! Всі коїні робітники кинули працю. На улицах прийшло до бійки між поліцією а робітниками; 15 осіб тяжко ранено а 26 арештовано. Робітники виїшли на страйк в обороні Егора і Джіованіто.

Рівночасно з сій причини виїшли на 24 годинний страйк робітники в Лін, Квінсі, Гевервіл, Масе і Клейрвіл, О.

Соціалістів арештованих 8 вересня за мову виголошену на відкритім мітингу в Ст. Пол, увільнено а 8 других мають еще ставати перед судом. Суддя увільняючи їх сказав, що після конституції Эл. Держав, вільно уряджувати мітинги по улицах, а поліції висказав нагану, за її брутальне обходженє ся.

В Чикаго від довнього часу провадить ся завзята дискусія чи проституція має існувати дальше, чи має ся знести. Остаточоно поліція вигнала всіх проститутток з їх віднепамятних часів дільниць. Та на сім не кінець. Властители домів розпусти збирають гроші на демонстраційний похід про ститутток містом аж до офісу прокуратора, котрий видав ровіоряджене позами-

кати сї домї розпустити. Більше чим 1000 проститутток має взяти участь в поході і запитати прокуратора:

Хто має ся ними заіпкувати?
Чи зробить се повіт?
Чи реформатори приймуть їх до своїх мешкань?
Що мають робити?
Де мають йти?
Ті, що поставили собі за задачу зреформувати Чикаго, находять ся в поганім положеню, бо не знають, що мають зробити з проститутками.

Ану чи зарадить що сему капіталістичний заряд міста?

Минувшої неділі 30 вересня промовляв в НьюЙорку Е. Дебе. Поверх 22000 осіб слухало його бесіди. Видно, що соціалізм глибоко закорінив ся в ньюйорках, коли в такім величезнім числі прибули на мітинг соціалістичного кандидата на президента

Товариші І. Лавчун, М. Фербер і Косовський задожили в Ванкувер під ч. 109 Cordova St. West, Народну Канцелярію.

Подаємо до відома горожан, що в неділю 20-го с. м. тов. Голкін виголосить реферат СОЦІАЛІЗМ І НАЦІОНАЛІЗМ.

Запрошуємо опонентів з національної організації.

Подрібноости будуть оголошені особно.

Потребуємо продавців в кожній часті Канади, котрі продавалиб першої класи пронерги по нпзьких цінах. Англійської мови не вимагаємо. Маємо друка в українській мові, котрі улекшують спродажу. Не можна ограничити кілько хто може заробити, бо се залежить тільки від спириту.

Пишіть нині:
The Marx Watt Realty Co.
839 Main St. Winnipeg, Man.

20 ц. бушель бараболь в землі.
Купце має сам конати.
F. Sanderson.

11 миль від Винніпегу на Dawson Road, 1 миля за Prairie Grove. P. O.

Man
на продаж один лот на Mountain Ave. Розмір 30X100. Ціна \$275. \$75 готівки а решта по \$10 кожного місяця.
S. Blackman
145 Selkirk Ave.

Купуйте! **Читайте!**

РОБІТНИЧИЙ КАЛЕНДАР

На новий, 1913 рік!

Робітничий Календар є більший від торічного, є дуже цікавий і ріжнородний змістом. Він повинен находити ся в руках кожного робітника і робітницї! Буде Вашим товаришем через цілий рік!

Робітничий Календар є дуже дешевий, бо коштує всього 25 центів, вже разом з оплаченим пошти. Хто бере більше як один Робітничий Календар, заплатить лише по 20 центів.

Зберіть ся кількох, а буде Вас дешевше коштувати. — Гроші можна посилати поштовим переказом або реджіетрованим листом. Приймаємо також канадійські поштові марки. — Гроші треба посилати наперед.

Пишіть на таку адресу:
Porfir Buniak, Lemberg, Austria, Europa.
улиця Різьбарска ч. 5, III.

Купуйте лише Робітничий Календар!

Краяни.

Всі люди що від нас купували шіфкарти минувших років вам скажуть що від нас найліпше і найбезпечніше іхати; — Ми просимо всіх людей що мають іхати до Краю сїй осени щоби зайшли до нас або написали по всі інформації за шіфкарту.

Шіфкарта з Винніпегу до Краюва тепер коштує \$70.65.

Ми маємо великий запас старокраєвих грошей і виміняєм всім людям котрі у нас куплять шіфкарти. Люди котрі не хочуть а собою нести гроші можуть у нас післати так що там сами відберуть рівні гроші, почта і змішве коштує 2 центи від долара.

Ми також спроваджуємо люди з Краю до Канади.

Офіс отворений що дня від 9 до 7, а в суботу від 9 рано до 9 вечером.

ALLOWAY & CHAMPION
БАНКЕРИ І КОРАБЕЛЬНІ АГЕНТИ,
С. GENIK, УПРАВИТЕЛЬ ЗАГРАНИЧНОГО ВІДДІЛУ.
667 Main St. Winnipeg, Man.

НОВИНКИ.

Війна.

Як треба було сподіватись, що на Балкані кождої хвилі вибухне війна, так і сталось. Балканські держави, се є Булгарія, Сербія, Черногора і Греція жадали від Туреччини: Цілковитої автономії для Македонії, християнських губернаторів в провінціях замешканих в більшости християнським народом і заведеня міліції провінціальної а усуненя військ турецьких. Як наєходять вісти з старого краю, помимо старань інших держав, не удалось залагодити сїй домаганя мирним способом а таки прийшло до війни. Перший крок на сім шляху